

Er grådighed en sygdom?

kristeligt dagblads kronik 1. marts 2018 Af Michael Clasen, Forfatter

I DECEMBER 1940 RYDDEDE den 43-årige politibetjent Albert Alexander i Oxford op i sin have, da han rev sig på en gren i ansigtet. Den banale rift viste sig at blive fatal. Der gik betændelse i såret, og han blev indlagt på hospitalet. Trods intensiv behandling blev hans ansigt fyldt med bylder, og man måtte fjerne hans ene øje. Han henlå med høj feber, og hans læge mente, han var døende.

Imens var nogle forskere ved Oxford Universitet ved at udvikle det bakteriehæmmende stof penicillin til praktisk brug. Trods en storstilet proces havde de kun fremstillet nogle få gram af det nye pulver.

Midt i februar 1941 modtog Alexander som den første en dosis penicillin intravenøst. Dagen efter var hans temperatur faldet, og han spiste igen. Daglige indsprøjtninger fulgte, og hans helbred blev stadig bedre. Men efter fem dage var der ikke mere penicillin, og Alexander døde. Ikke mere penicillin i verden! En fremmed og rigtig skræmmende tanke, ikke sandt?

I DE FØLGENDE ÅR blev der fremstillet nok penicillin til at befri menneskeheden for sygdomme, der siden tidernes morgen havde plaget og dræbt os. Der var der tale om et fuldstændigt paradigmeskift i behandling af infektionssygdomme. For os, der er født siden 1945, er penicillin en selvfølgelighed, og mange af os ville ikke leve i dag uden at have modtaget en eller mange antibiotikabehandlinger. I vores levetid har lægerne med forskellige slags penicillin blandt andet kureret så forskellige lidelser som barselsfeber, meningitis og øjen- og lungebetændelse. Men det viste sig, at der var sluppet en slange med ind i det ny paradis. Alexander Fleming, der først opdagede penicillinet, advarede mod, at man ved forkert brug af vidundermidlet kunne udvikle resistente bakterier – altså bakteriestammer, der ikke mere kunne slås ned med penicillin.

Der er ét sted i vores samfund, hvor hensynet til konkurrence og indtjening overskygger hensynet til folkesundheden, nemlig i landbrugets gigantiske svineavl. I et stort flertal af landets konventionelle svinestalde trives en særlig bakteriestamme, som kaldes MRSA, hvilket er en forkortelse af MethicillinResistente Staphylococcus Aureus. En særlig underart, som kaldes MRSA CC398, har fået kaldenavnet svine- MRSA. Svinene bliver ikke syge af den, og landbrugets uansvarlige forbrug af antibiotika har gjort den resistent over for de midler, der bruges af lægerne. Det er en regulær bombe under folkesundheden.

I dag gives meget antibiotika helt unødigt mod smågrisenes diarré. Denne lidelse er ikke nødvendig, men først og fremmest en følge af de konventionelle landmænds ønske om at maksimere deres økonomiske udbytte, hvilket får dem til at fjerne smågrisene fra deres mor, inden deres fordøjelsessystem kan tåle fast føde. På den måde kommer soen hurtigere i brunst igen, og et nyt kuld kan hurtigt sættes i gang. Hvis man lod grisene die hos deres mor noget længere, ville det ikke være nødvendigt at medicinere dem.

Efterfølgende slæbes de multiresistente bakterier ud i befolkningen via inficeret svinekød og de mennesker, der arbejder i staldene. Disse raske smittebærere sender mikroberne videre, mens mennesker med svagt helbred og dårligt immunforsvar bliver syge, og et stigende antal dør af MRSA-infektioner.

Videnskabsfolk prøver jævnlige at råbe politikere og svineavlerne op, men reaktionerne er som regel en af disse: Enten stikker man hovedet i busken, eller også farer man i harnisk, forklejn timer problemet, bringer konkurrenceevnen i spil og prøver at miskreditere forskerne.

DENNE KRONIKØR udsendte i november sin krimi "Grådighedens pris", hvori den overordnede forbrydelse ikke er knivmord eller skuddrama, men den infame trussel, landbruget udsætter os for. For hvor mange danskere har mon gennemtænkt, i hvilke situationer MRSA'en før eller senere vil gribe

afgørende ind i deres egne, deres næres og kæres liv og helbred? Det er værd at overveje, om vi bør finde os i følgende: De raske smittebærere går omkring blandt os, og MRSA smitter ikke kun fra svin til menneske, men i høj grad også mellem os tobenede. Det siges, at så længe vi er unge og raske, sker der ikke noget ved det, men hvem er altid ung og rask?

Hvad skal der ske med spædbørnene, de gamle, de kronisk syge og dem, der er svækkede efter infektioner og operationer? Og hvad med dem, der dør med dårligt immunforsvar, for eksempel kræftpatienter? Men der er langt flere udsatte: Vores sunde helbred beror nemlig blandt andet på vores naturlige bakterieflora i tarmene. Men når vi får en betændelse, og lægen ordinerer os en antibiotikakur, vil vores sunde bakterieflora mere eller mindre blive udryddet sammen med den sygdomsfremkaldende bakterie, og vi vil være lette ofre, hvis et tilfælde af MRSA skulle komme forbi. I sygehusvæsenet er man meget på vagt over for smitten, som vil ramme svage patienter hårdt. MRSA-positive barslende kvinder gennemgår gentagne, grundige desinfektioner. Og så er det ellers bare at håbe på, at den ny verdensborger kommer sund til verden. Skulle den vordende far være smittet, er han naturligvis udelukket fra fødestuen. Burde han også have forbud mod at kramme sit nyfødte barn?

Hvis du er så uheldig at skulle have en operation hos tandlægen – for eksempel for paradentose – og du er testet positiv, må du se frem til, at personalet vil være klædt i heldækkende dragter med visirer og åndedrætsværn. Og da klinikken efterfølgende skal gennemgå en specialrengøring, må du regne med, at du kun kan få dagens sidste tid, så ingen efterfølgende patienter bliver smittet. Men hvad, når MRSA rammer intimsfæren? Hvilke konsekvenser får det, når et medlem bliver smittet? Hvordan beskytter vi børnene? Vil de andre børns forældre i børnehaven være glade for barnet fra det inficerede hjem? Og hvad med gamle, svagelige bedstefar? Vil de blive glade for ens besøg på plejehjemmet? Næppe! Hvad vil du gøre, når du kommer ud for et medmenneske, der skal have førstehjælp ved brug af mund til næse-

behandling? Og hvad, hvis du ved, at vedkommende arbejder i et konventionelt svinebrug? Man kender flere eksempler på, at venskaber går i stykker, når MRSA'en dukker op, og mange smittede oplever en knugende isolation, når naboer, familie og barndomsvenner trækker sig.

MEN ER BØNDERNE DA ONDE? Nej, når man lytter til branchens talsmænd, står det klart, at hele misgerningen styres af ét altoverskyggende motiv: økonomisk grådighed. Grådighed er en fundamental drift, og i det industrielle svinebrug udfolder denne synd sig dagligt med konsekvenser for os alle. Man spærrer søer inde i små bure, man kastrerer uden bedøvelse og halekuperer ulovligt på samme vis. Hvilket ramaskrig ville der rejse sig, hvis det skete med hunde eller heste?

Det er det samme erhverv, der udviser arrogant mangel på moral, når de står som hovedskyldige i forurening af vores fælles værdier: sundt grundvand og rent vand i søer og åer. Hvad er branchens faste reaktion, når myndighederne siger, at nu det er nok med svineri og dyremishandling? Jo, der skrives straks på "kompensation"! Fællesskabet skal med andre ord betale dem for at opføre sig anstændigt! Grådighed? Årh, jo!

Skal vi mon tilbage til situationen, hvor lægerne ikke kunne hjælpe betjent Alexander? Hvor længe skal vi vente på, at et mindretals umådeholdne grådighed skal starte noget, der kan udvikle sig til en pandemi af historiske dimensioner?